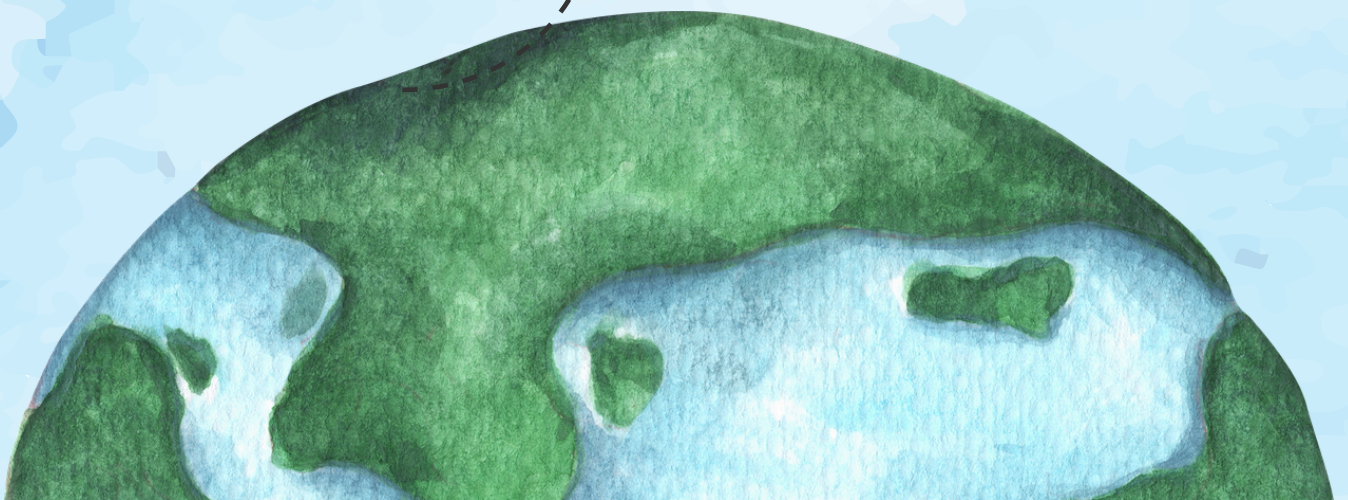

thema

DE WERELD

lapbook

THEMA PLANNING

periode

mei-juni

thema

de wereld

Kennisdoelen

De kinderen verkennen geografische verschijnselen.

Het aanwijzen van continenten, oceanen, gebergten, rivieren, landen en steden op topografische kaarten.

Begrippen als de evenaar, het noordelijk halfrond, het zuidelijk halfrond.

Onderscheiden van verschillende landschappen en geografische indelingen en grenzen.

Beschrijven van bevolkingsgroepen- en cultuurkenmerken van gebieden en verkennen van betekenissen die je aan plaatsen kan geven.

Beschrijven hoe menselijk handelen en de leefomgeving elkaar beïnvloeden.

Eindproduct

voorleesmoment

rondleiding

lapboek

anders

voorstelling

verkoop/markt

feest

THEMA BESCHRIJVING

de wereld

We starten.

taalronde

Een taalronde is een gesprek in de grote kring waar kinderen vertellen over eigen ervaringen aangaande een (uitgediept) onderwerp. Kinderen worden uitgedaagd heel precies te vertellen door gerichte vragen van de leerkracht en andere kinderen. Vaak wordt er ook gevraagd naar de zintuiglijke waarneming. (Hoe voelde iets, wat zag je precies, hoe rook het?) Tijdens de taalronde maken we gebruik van verschillende werkvormen zoals de snelle ronde, sta-zit als je ook wel eens..., tweegesprek.

Doelen:

- verwoorden wat je bedoelt
- op zoek naar woorden die passen bij je ervaring of bedoeling, nadenken over wat een woord betekent
- gebruik maken van nieuwe woorden
- meer vertellen dan het voor de hand liggende
- vertellen met de bedoeling begrepen te worden
- vertellen in volledige zinnen

bron:
Taal leren op
eigen kracht,
Suzanne van
Norden

eigen ervaringen

De eigen ervaringen van kinderen zorgen voor een "kapstok". Het thema heeft betekenis voor de kinderen. Het thema sluit aan op de interesses en vragen van de kinderen. Ze kunnen over het onderwerp meepraten en zijn deelnemer. Ze voelen en ervaren dat hun inbreng belangrijk is en er toe doet. Nieuwe woorden bekijken gemakkelijker. De woordenschat breidt zich uit. Teksten worden beter begrepen.

taaltekening

Over de eigen ervaring maakt het kind een tekening. Doordat er vooraf uitgebreid gesproken is over de ervaring bevat de tekening veel details.

Doelen:

- eigen ervaring in beeld brengen
- over de eigen ervaring kunnen vertellen
- woordenschat, mondelinge taalontwikkeling
- ervaren dat het plaatje het praatje ondersteunt

eigen tekst maken +

Bij de taaltekening (of een leestekst) wordt een eigen tekst geschreven. Soms door het kind, soms samen met de leerkracht.

Doelen:

- formuleren van een eigen verhaal
- omzetten in zinnen.
- handvat is: *ik, doe, wat, (+ evt. daar)*
- ervaren dat het plaatje en de tekst bij elkaar horen

We komen op verhaal

boekenkring

Gezamenlijke leesactiviteit in de grote kring, waarin een boekselectie wordt voorgelezen, gepromoot en besproken.

Doelen:

- presenteren van gelezen boeken
- voorlezen van fragmenten (zelf gekozen en voorbereid)
- zin in boeken krijgen, leesplezier
- in gesprek met elkaar over boeken, schrijvers
- + *boeken / teksten verbinden aan je eigen leesdoelen*

vertellen

De verteller vertelt verhalen uit boeken of bedenkt zelf verhalen. Het verhaal wordt op persoonlijke wijze verteld. Veel aandacht daarbij voor handelingen, mimiek, non-verbale elementen.

Doelen:

- genieten van vertellingen
- verschillende verhalen leren kennen: sprookjes, historische verhalen, familie verhalen, ervaringsverhalen
- verhaalstructuren leren kennen
- gericht luisteren

snuffellezen

Snuffelen in boeken en vertrouwd raken met de boeken in de klas. Er zijn veel verschillende boeken verzameld over hetzelfde onderwerp. Kinderen lezen erin en plakken post-its bij belangrijke stukken tekst waar ze anderen over willen vertellen.

Doelen:

- oriënterend lezen
- interesse krijgen in verschillende tekstsoorten
- + *leren selecteren van boeken / teksten bij je leesdoel*

expert lezen +

Expert lezen is een coöperatieve leesactiviteit. Ieder kind/ duo is verantwoordelijk voor een deel van de tekst. Zij lezen en leggen uit aan de anderen.

Doelen:

- informatieve teksten met begrip lezen (letten op leesdoelen)
- teksten leren kiezen
- noteren tijdens het lezen (aantekeningen, kernwoorden, in schema, 'spiekbriefje')
- vertellen over de gelezen tekst
- in gesprek gaan over de gelezen teksten
- vragen kunnen stellen, feedback geven

voorlezen

De geschreven tekst van de auteur staat centraal, ondersteund door intonatie en mimiek van de voorlezer.

Varianten: vertellend lezen (picture walk and talk) dramatiserend lezen.

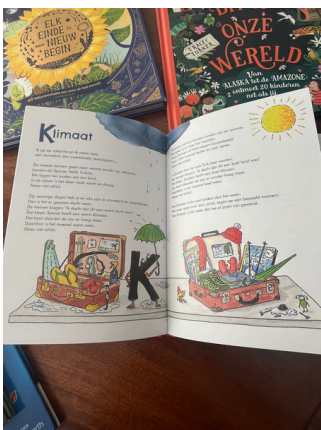
Doelen:

- genieten van verhalen, poëzie
- literaire structuren en genres gaan begrijpen, schrijvers leren kennen
- uitbreiden wereldkennis en woordenschat
- verbeelden van wat je beluistert

verhalen, boeken en teksten

We maken zoveel mogelijk gebruik van literaire, authentieke teksten; verhalen, prentenboeken, teksten uit informatieve boeken, versjes, poëzie, liedjes. Er is ook aandacht voor instructieve teksten (recept, bouwtekening) en betogende teksten (een oproep, reclame).

In groep 3 maken we gebruik van leesboekjes van VLL ter ondersteuning van het technisch lezen, naast boekjes en teksten voor beginnende lezers.

Kikker en de horizon van Max Velthuis

verteltafel

Het ankerverhaal wordt nagespeeld met de poppetjes, attributen en omgeving die bij het verhaal passen. Hier kan eventueel ook een voorstelling van gegeven worden.

Doelen:

- tekstbegrip en logische volgorde vertellen (of lezen)
- woordenschat, boekentaal
- jezelf presenteren aan anderen
- samenspelen en afspraken maken
- plezier in verhalen hebben

mindmap

Een schematische weergave van het verhaal met 4 pijlers: wie (oranje), waar (blauw), probleem (rood), oplossing (groen)

Doelen:

- verhaal begrip
- nadenken, beredeneren, overleggen
- leren dat een plaatje voor iets staat
- woordenschat uitbreiding
- schrijven van wie en waar*

GPG

Gedragspatroongrafiek
 Horizontaal de scènes van het verhaal, verticaal de gevoelens van een personage uit het boek en zo een grafiek tekenen.

Doelen:
 verhaalbegrip

venn-diagram

Ookwel: overlapper.
 2 cirkels die elkaar gedeeltelijk overlappen.
 In elke cirkel een belangrijk begrip uit het verhaal beschreven in steekwoorden. De woorden die voor elk hetzelfde zijn schrijf je in de elkaar overlappende cirkels.

Doelen:
 woordenschat

zelfmaakboekje +

Een boekje op A4-formaat waar ruimte is voor tekst en bijpassende tekeningen of plaatjes. Afhankelijk van het doel is ofwel de tekst of de plaatjes gegeven. Vaak is het zelfmaakboekje een vereenvoudigde tekst van het ankerverhaal.

Doelen:

- ervaren dat tekst en plaatjes elkaar ondersteunen
- technisch lezen of schrijven
- begrijpend lezen

werkblad volgorde en zinnen + plotdiagram

Het blad bevat 5 hokjes; start, probleem, climax, oplossing. Kinderen tekenen de volgorde van het verhaal, te beginnen met de afloop, dan de start en als laatste de 3 middelste vakken. + *Bij elke tekening maken ze een korte zin. (wie, doet, wat, eventueel waar)*

Doelen:

- verhaalbegrip
- een verhaal in episodes opdelen
- het schrijven van een eenvoudige zin

ankerverhaal

Onder een ankerverhaal verstaan we HET belangrijkste verhaal, meestal een prentenboek, van het thema. Het verhaal wordt meestal vrijwel aan het begin van het thema aangeboden en heeft als functie om de kinderen op verhaal te laten komen. Het moet hen meteen ideeën en handvatten geven voor het thema. Het ankerverhaal heeft een duidelijk probleem en oplossing in zich. Ook zijn de figuren uit het verhaal aansprekend en kunnen de kinderen zich goed in het verhaal verplaatsen. Om geschikt te zijn als verteltafelboek bevat het niet te veel scènes.

We werken

samen lezen

(Informatieve) teksten lezen over onderwerpen die passen bij het thema in de klas en leerlingen gaan in gesprek over wat ze hebben gelezen. LEZEN_ PRATEN_SCHRIJVEN

Doelen:

- vloeiend lezen van (informatieve) teksten
- strategisch lezen
- woordenschat inzetten
- bronnen vergelijken
- vasthouden van wat je gelezen hebt
- vertellen over de inhoud van je gelezen tekst
- noteren: eigen tekst, schema

signaalwoorden

Belangrijke woorden uit de tekst worden uitgelicht. Dit kan door een apart blad te maken, woordkaarten of kinderen zelf laten schrijven of in de tekst te onderstrepen.

Doelen:

- elementaire leeshandeling
- woorden gaan herkennen in de tekst en hierdoor vlotter lezen

let op:
ik- wij-jullie-jij

thema
leestekst +

Voor het lezen

- Mondeling op verhaal komen.
- Wat weten we al over ....?
- Waar zijn we nieuwsgierig naar?
- Welke vragen hebben we?
- Oriënteren op de teksten die je kunt gaan lezen.
- Onmisbare woorden voor een goed begrip bespreken.

Tijdens het lezen

- Begrip opbouwen, bewaken.
- Nieuwe woorden bespreken. **praten**
- Nieuwe woorden verbinden aan tekstbegrip.
- Inhoud helder krijgen.
- Aantekeningen maken

Na het lezen;

- Wat weten we nu?
- Vragen nalopen, beantwoorden.
- Eerste woordveld, mindmap of schema aanvullen.>
- schrijven**

dictee-(voor-twee)

Regelmatig (min. 1x per week) is er een dictee over woorden (uit de tekst) gegeven door de leerkracht. Dicteeblad klank (5), woord (6) en een zin. Let op: zeg het woord hardop, hak in klanken, herhaal beginklank, schrijf het woord op, lees het woord zoemend na.

Of een dictee-voor-twee: een blad in de lengte door twee. Linkerkant het dicteewoord, rechts schrijfruimte en een plaatje van het woord. Kind 1 leest voor, kind 2 schrijft. Samen controleren en wisselen.

Doelen:

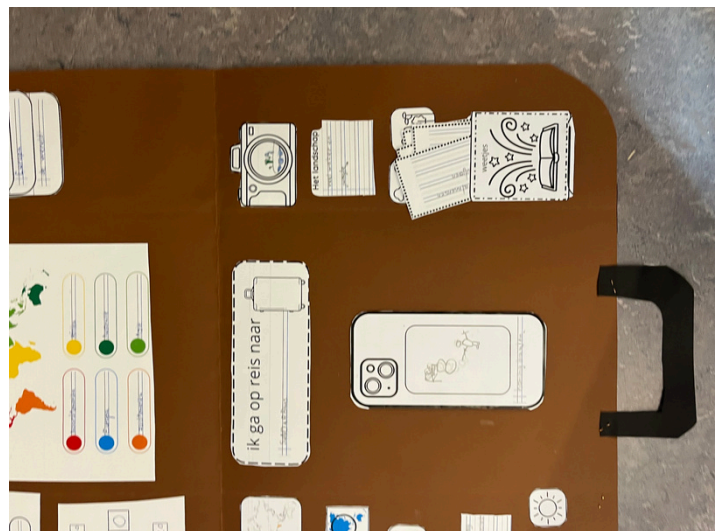
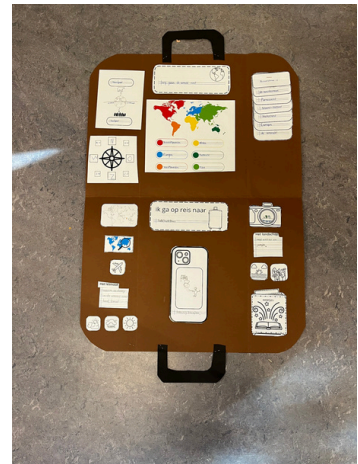
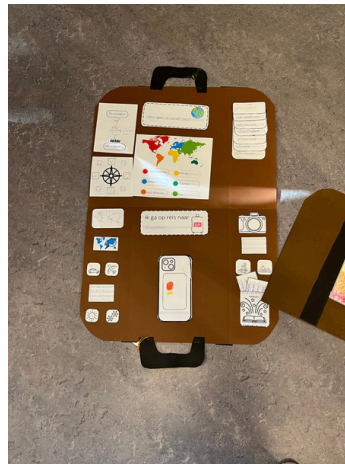
- de woorden in de tekst uitlichten
- oefenen spelling
- hakken en plakken, schrijven

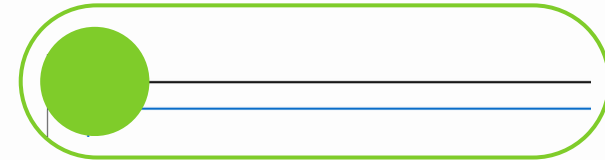
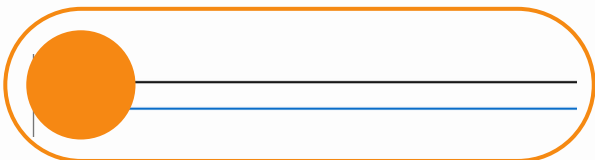
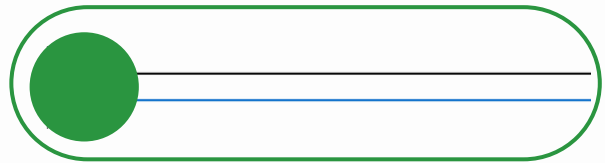
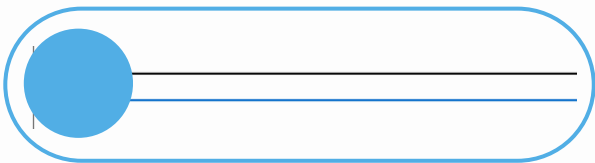
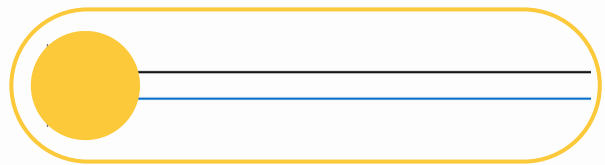
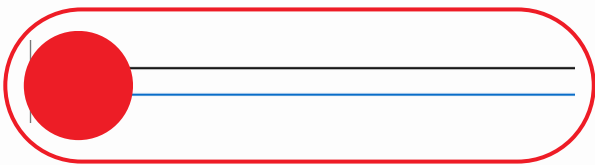
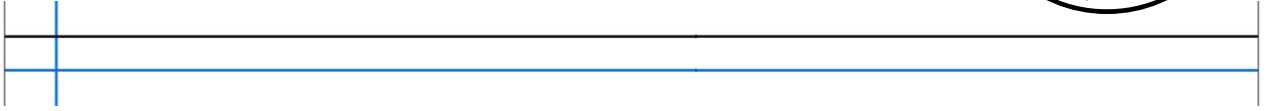
spellingsregels

Spellingsregel centraal stellen die terug te zien is in de tekst. Uitlichten, schrijven en omcirkelen in tekst.

hakwoord
langermaakwoord,
speciaal hakwoord,
zingwoord,
luchtwoord, ch-woorden
ei-ij, au-ou,
eer-oor-eur-woord,
oai-ooi, oei-woord,
eeuw-woord, ieuw-woord
samenstelling
voorvoegsel
eindigend op -el of -er

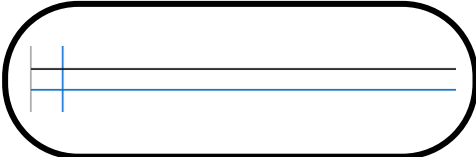
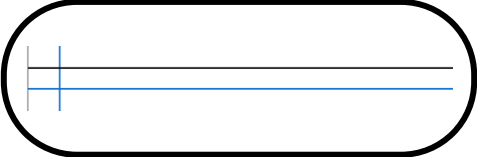
We vieren

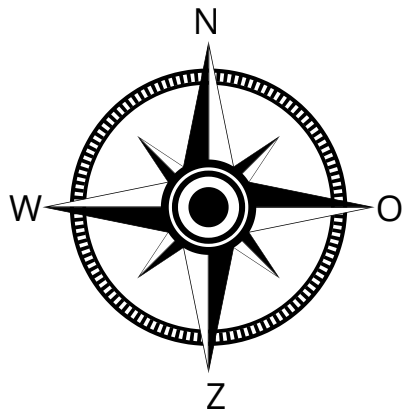
wereld en continenten

poolcirkels en evenaar

vlag

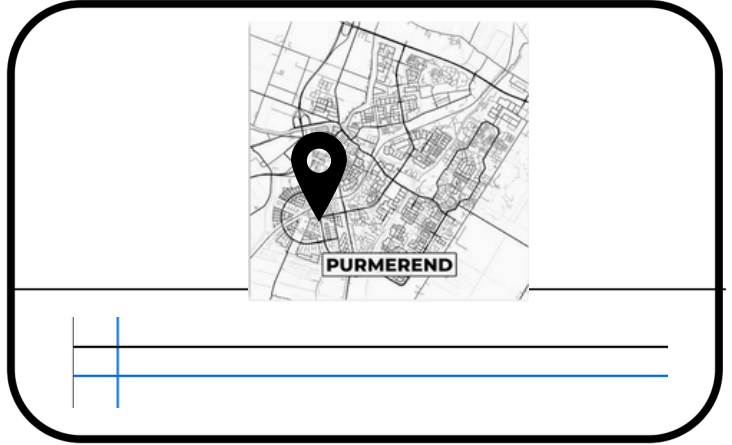
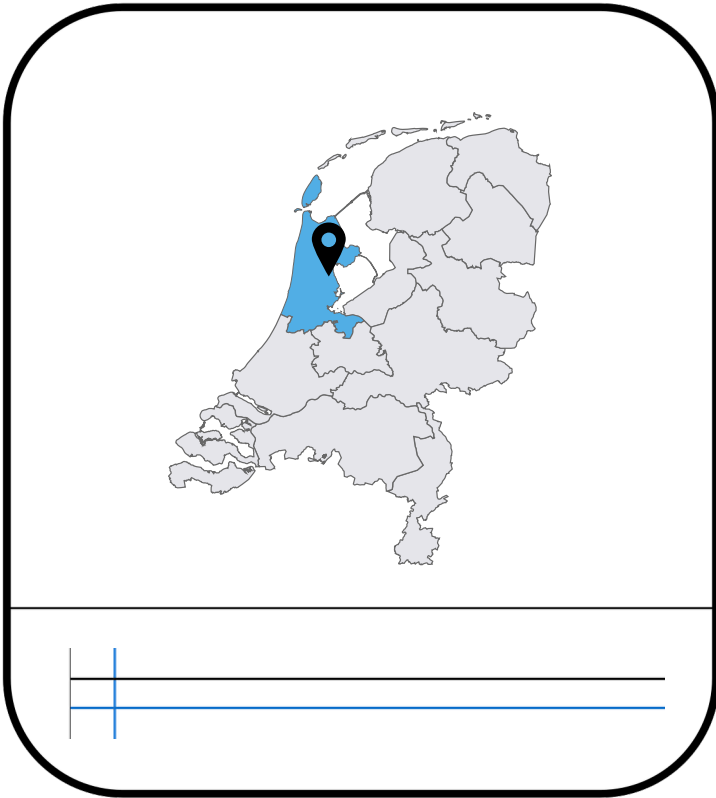
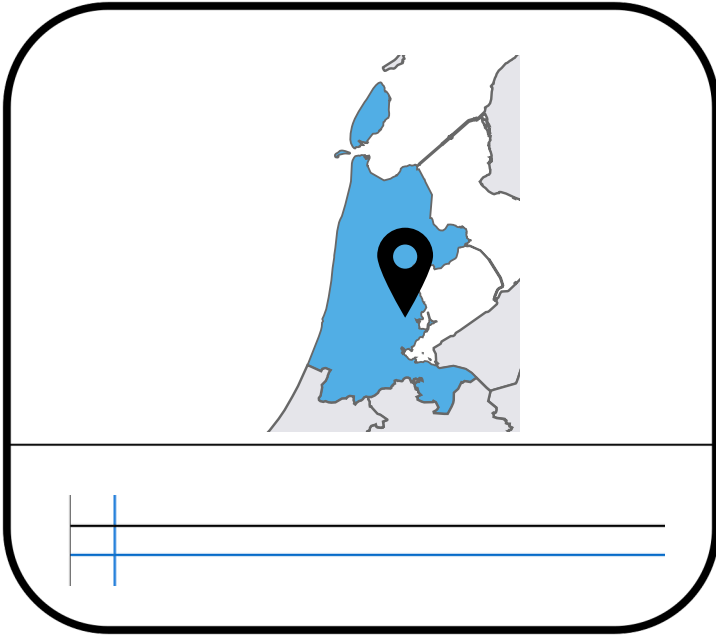

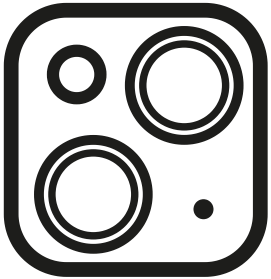
flipboekje 1

A light blue silhouette map of Europe and the British Isles. A black location pin is placed on the western coast of Europe, specifically over the Atlantic Ocean. Below the map is a horizontal line with a vertical tick mark on the left and a blue horizontal line underneath, serving as a writing area.

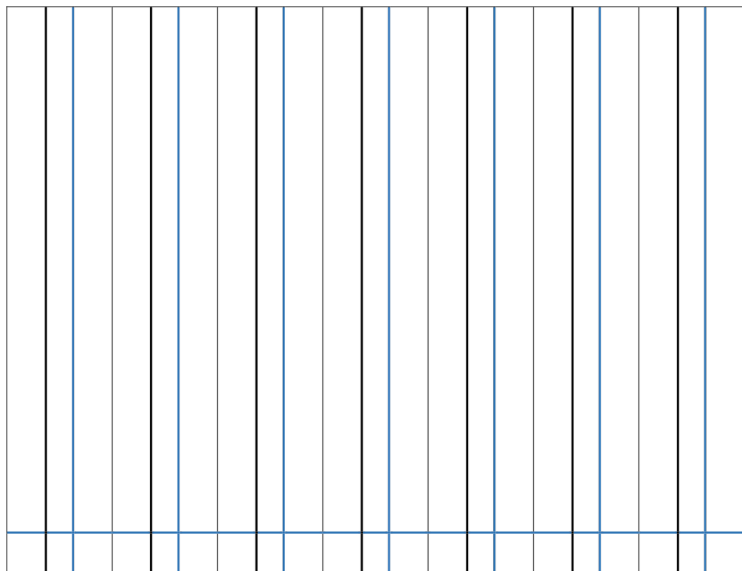
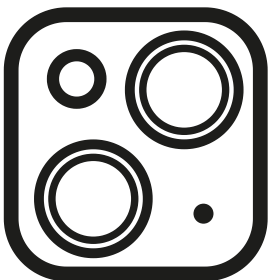
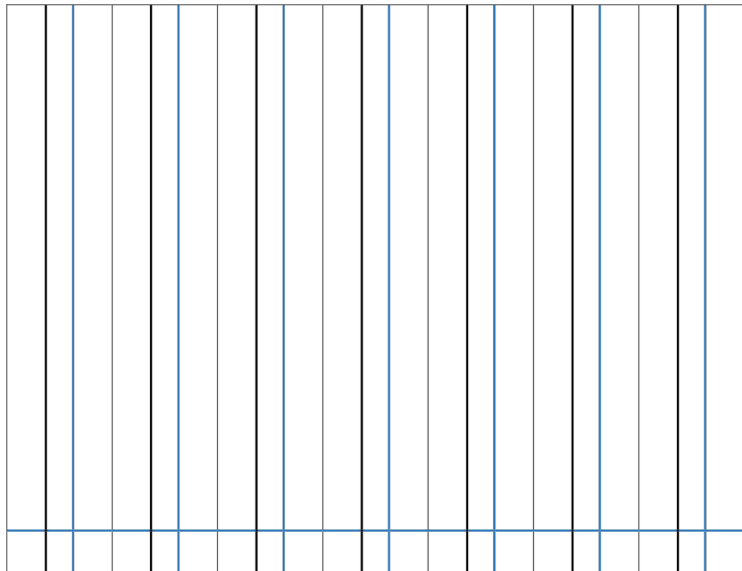
A globe showing the Earth with a black location pin on the continent of Europe. Below the globe is a world map with continents colored: North America (red), South America (orange), Africa (yellow), Europe (blue), Asia (green), and Australia (dark green). A large black location pin is placed over Europe. Below the map is a horizontal line with a vertical tick mark on the left and a blue horizontal line underneath, serving as a writing area.

flipboekje 2

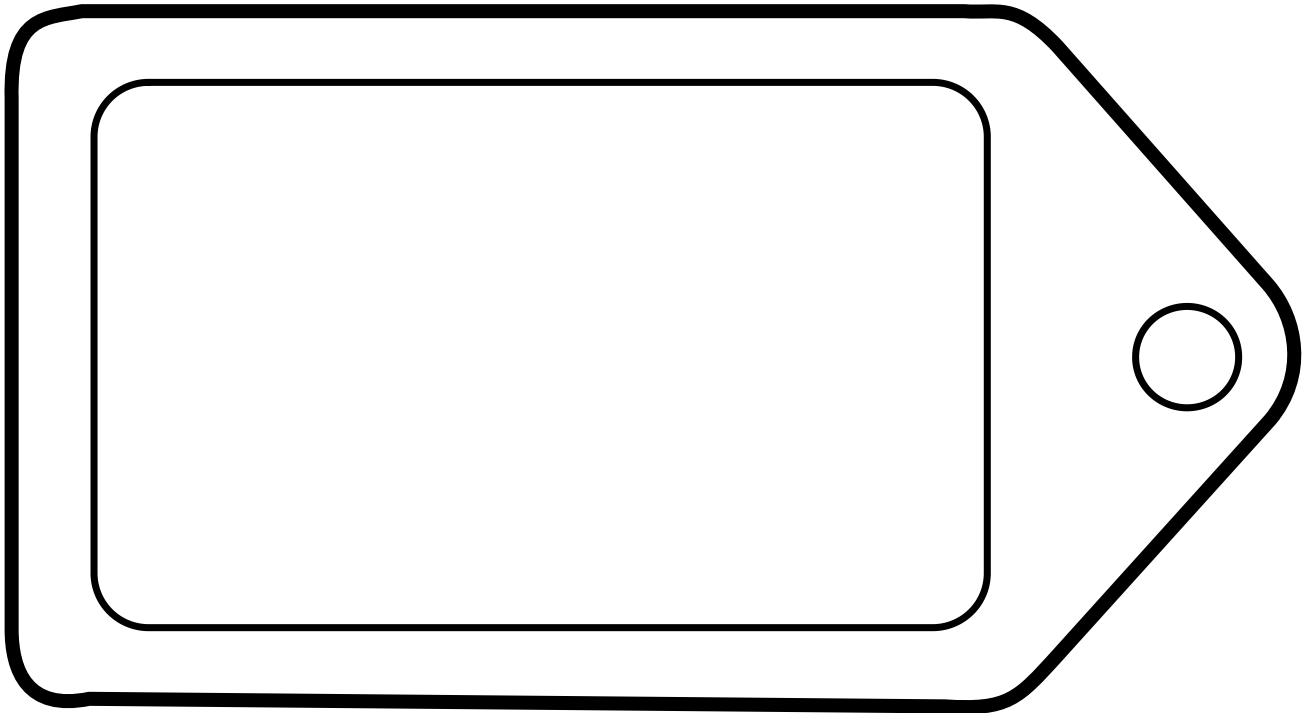
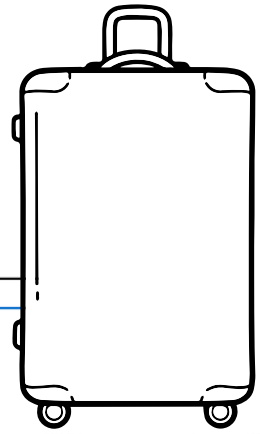

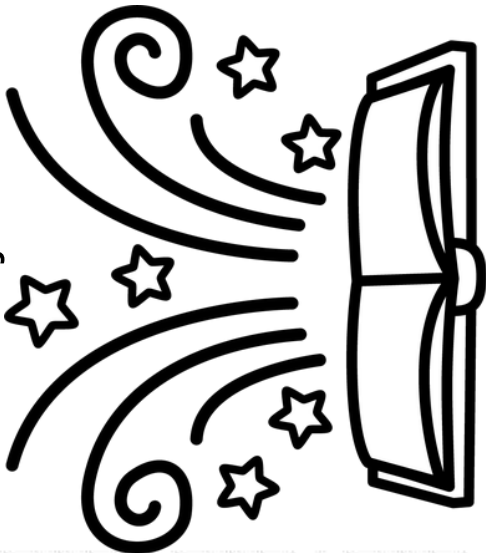
wat te doen?

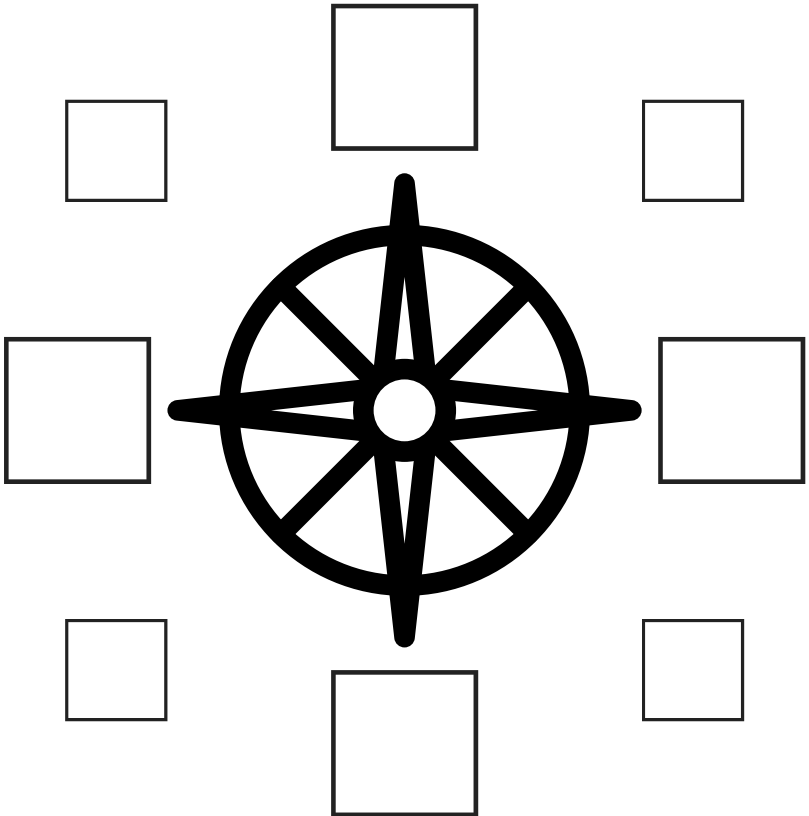
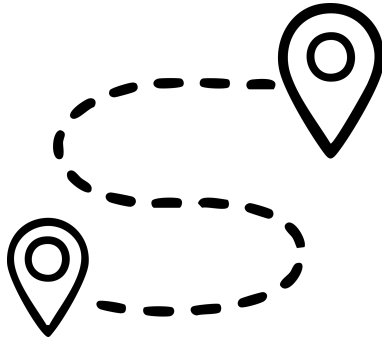
ik ga op reis naar

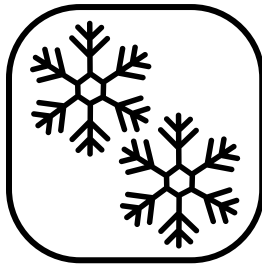
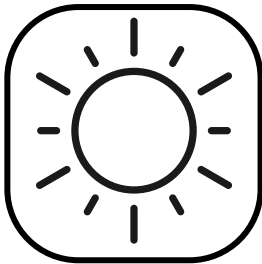
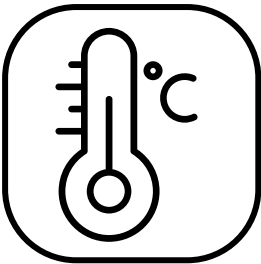

weetjes

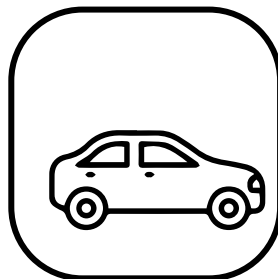
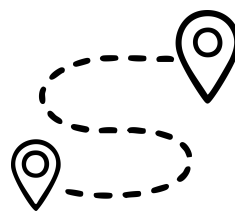

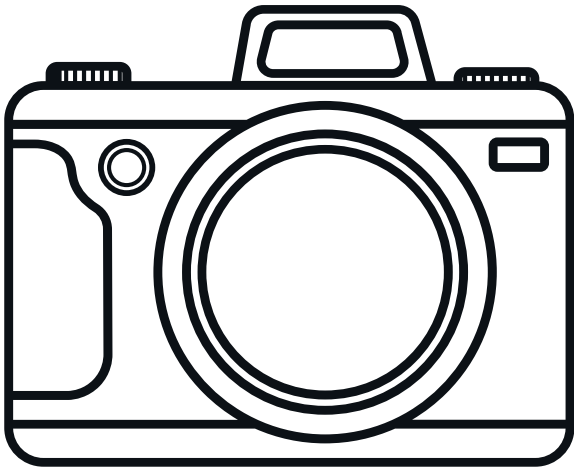

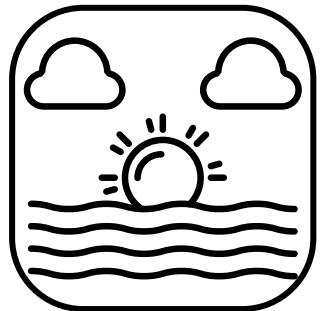
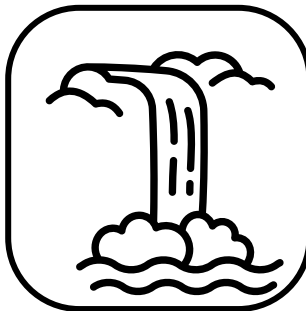
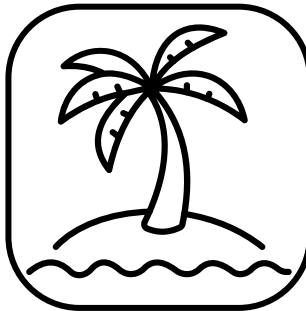
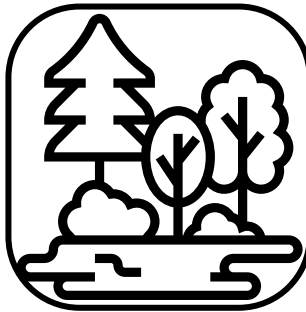
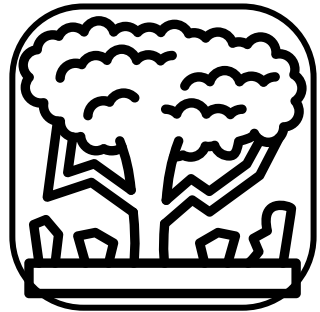
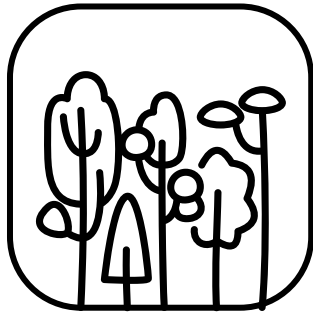

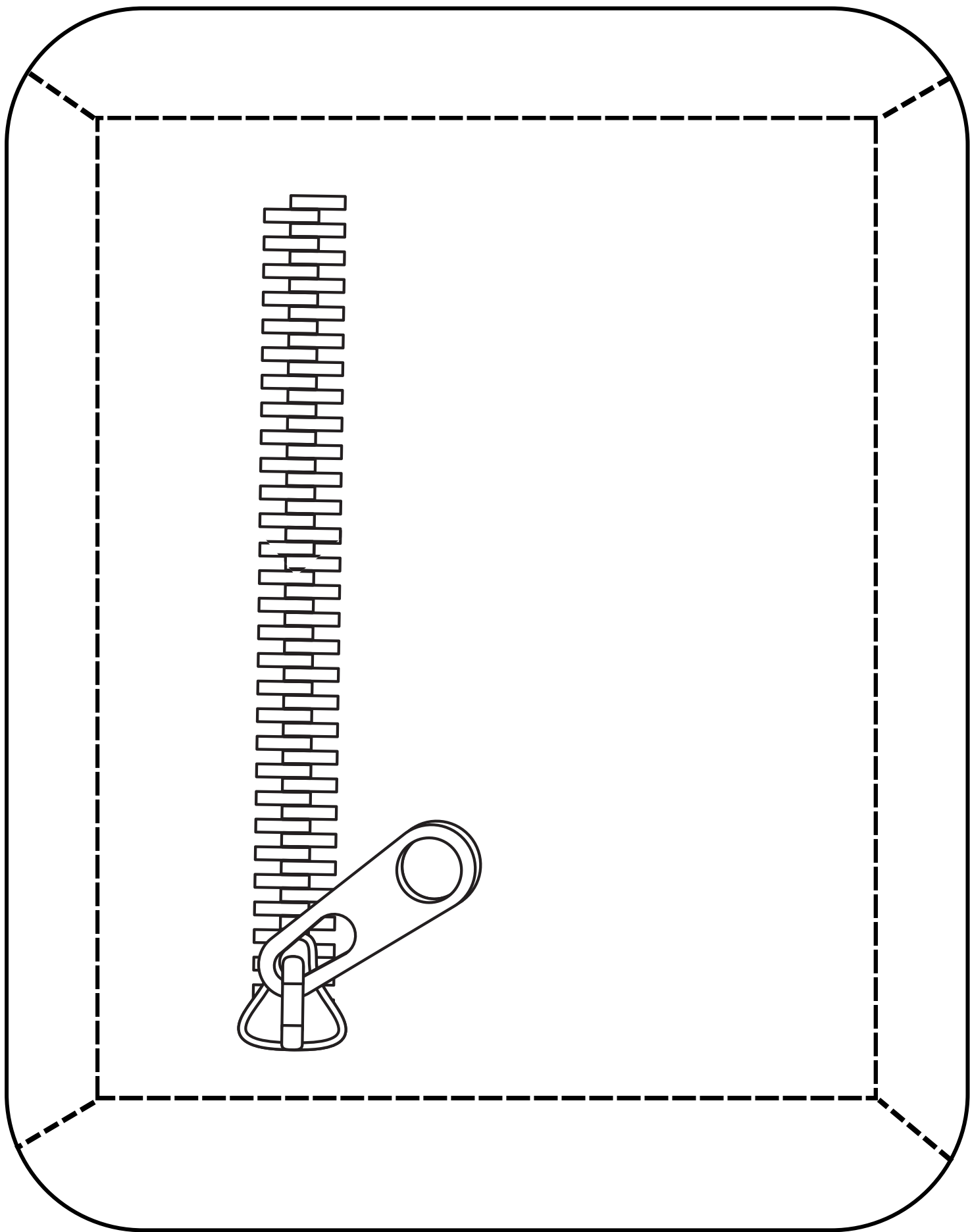
Het klimaat

Het landschap

voorvakje koffer voor paspoort

EUROPESE UNIE
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

PASPOORT

